

To atommagter er i krig

Efter et indisk missilangreb flere steder i Pakistan natten til onsdag er der nu åbenlys frygt for, hvordan Pakistan svarer igen i en konflikt, der har løbet i årtier

Overskrifterne i international presse skriver næsten sig selv: to atombevåbnede lande på vej i krig.

Fakta bag de alarmerende overskrifter er på plads. Indien og Pakistan har begge atomvåben, og de indiske angreb natten til onsdag kan være det første skridt til en egentlig krig.

Men det hører så absolut med i billedet, at der siden 1947 har været spændinger og væbnede konflikter ved Kasmir og grænsen mellem Indien og Pakistan, der er blandt verdens mest militariserede. Uden at det endnu har eskaleret til egentlig storkrig.

Indlysende er det ikke nogen garanti for, at det fortsætter sådan. Indiske angreb med missiler på en række mål i Pakistan og omvendt pakistanske påstande om at have nedskudt fem indiske, avancerede jagerfly er i sig selv i den tunge ende af konfliktskalaen.

Men det indiske forsvarsministerium erklærede umiddelbart efter angrebene, at man ikke har til hensigt at eskalere yderligere. Man taler om, at man har ramt de ønskede mål, der beskrives som "terroristbaser".

Omvendt lyder det fra Pakistan, at det angreb og drab på 25 indiske turister den 22. april, der udløste Indiens angreb natten til onsdag, var en såkaldt "false flag operation", altså et angreb, der var camoufleret som foretaget af Pakistans egne tropper. Også det kan ligne et forsøg på nedtrapning.

Men forsøget anerkendes ikke i New Delhi, hvor udenrigsminister Vikram Misri siger, at Pakistan stod bag masseskyderiet og drabene 22. april. "Vor overvågning af terroristlejligheder i Pakistan indikerede, at yderligere angreb på Indien var under forberedelse. Derfor var vi tvunget til at både afskrække og forebygge," siger han til journalister.

Fordi Indien ikke på forhånd havde lagt skjul på sine hensigter, men over for blandt andet landene i G20-kredsen havde orienteret om, hvad man havde i støbeskeen, ligner det også et kendt mønster. Som med præcisionsangreb i 2016 og i 2019 på mål i Pakistan som svar på drab på henholdsvis 19 indiske soldater og fyre indiske paramilitære tropper.

Selv i 2001, da inderne iværksatte Operation Parakram efter et terrorangreb på det indiske parlament og et dusin døde i hjertet af den indiske hovedstad, endte det med et ti måneder langt militært dødvande med store troppeopbygninger langs den fælles grænse, men uden en storkrig.

Hvor paradoksalt det end kan lyde, så fastslår Srujan Palkar, senior India fellow, Atlantic Council, derfor, at angrebene "følger et forudsigeligt mønster" og ikke er et overraskelsesangreb. Indien har opretholdt sit ry for pålidelighed, fordi man har forberedt ver-

Demonstranter i den indiske by Ahmedabad fejrer angrebene på Pakistan og fyrer op under krigsstemningen med anti-pakistanske plakater. Foto: Amit Dave/Reuters/Ritzau Scanpix

“

De indiske angreb natten til onsdag kan være det første skridt til en egentlig krig

den ved at briefe diplomater fra "G20-lande og andre". Han betragter derfor, i en første kommentar for Atlantic Council, en yderligere, øjeblikkelig eskalering eller mobilisering fra Indien som usandsynlig.

Indiens angreb var endda så forudsigeligt, at USA's udenrigsminister, Marco Rubio, i sidste uge kontaktede både Pakistans premierminister og Indiens udenrigsrigsminister for at få begge lande til at skrue ned for spændingerne i regionen, der ikke har været større i mange år.

Men eksperterne i regionen synes uenige om, hvorvidt fjendtlighederne denne gang kan inddæmnes. Eller om et svar og dermed et angreb fra Pakistan er nært forestående.

Husain Haqqani, seniorforsker, Hudson Institute, Pakistans fhv. ambassadør i USA, siger til wsj.com, at Pakistan sandsynligvis vil føle sig tvunget til at reagere med et angreb på Indien. Afhængigt af angrebet omfang, skader og eventuelt også antal dødsopfer kan Indien så blive nødt til at svare igen.

Indien overskred to tærskler

"Kommer vi ind i en cyklus af gengældelse for gengældelse?" spørger Haqqani retorisk og svarer, at "hvis det sker, så er vi i store problemer."

Netop det scenarie er ifølge Asfandyar Mir, seniorforsker i Sydasiens-programmet, Stimson Center i Washington, sandsynligt. Han siger til New York Times, at der sandsynligvis bliver tale om en "betydelig gengældelse" fra

Pakistan, fordi inderne denne gang har "har krydset to betydelige tærskler i sin militære aktion" ved at ramme et stort antal steder i Pakistan og angribe det pakistanske hjerteland i Punjab.

Mens en anden iagttager og ekspert, Alex Plitsas, senior fellow, Scowcroft Middle East Security Initiative, hos Atlantic Council skriver, at yderligere "eskalering synes usandsynlig", fordi alle diplomatiske kanaler, både officielt og "kommunikation via bagkanaler", er åbne, og fordi "begge nationer er bevidste om deres nukleare kapaciteter og under internationalt pres fra USA og FN, har incitamentet for at undgå krig". Han betegner Pakistans retorik som forsigtig og mener, at også "Indiens tilbageholdende tilgang viser en gensidig interesse i at inddæmme krisen".

De næsten konstante stridigheder mellem Indien og Pakistan begyndte, straks efter at Storbritannien i 1947 delte sin tidligere koloni i to lande. Det ene Pakistan, med et muslimsk flertal. Indien beholdt sit navn, hvor befolkningen på 1,4 mia. hovedsagelig er hinduer. Men Kashmirs tilhørsforhold blev ikke afgjort, og både Indien og Pakistan gjorde øjeblikkelig krav på territoriet. Derfor fulgte en militær konfrontation.

I 1972 og efter en regional krig, hvor Bangladesh blev dannet, forsøgte Indien og Pakistan igen at løse Kashmir-problemet. Våbenhvilegrænsen fra 1949 blev til en "line of control", og man delte regionen mellem sig. Men stridighederne stoppede